

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji**

nr posiedzenia: **282**

data posiedzenia: **29 sierpnia 2023 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu ujednoczenia praw emerytalnych i rentowych żołnierzy i wszystkich funkcjonariuszy służb mundurowych oraz przyznania prawa do dodatkowej emerytury za pracę świadczoną po uzyskaniu tzw. emerytury mundurowej (P10-52/23).
2. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego w celu dodania do art. 477⁹ nowego §3² dotyczącego wprowadzenia terminów zakończenia postępowania I i II instancji oraz zmiany art. 477¹² poprzez umożliwienie zawarcia ugody i poddania sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego w sprawach z powództwa inwalidów przeciwko ZUS (P10-53/23).
3. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej uchylecia ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (P10-54/23).
4. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 46 §3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, w celu podwyższenia dolnej kwoty grzywny zamienianej na karę pozbawienia wolności (P10-56/23).
5. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej uchylecia art. 14fa, art. 15zrz¹, art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4, art. 15zsz⁴ ust. 1 i art. 15zsz⁷ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w celu przywrócenia funkcjonowania przepisów prawa dotyczących m.in. przedawnienia karalności czynu i przedawnienia wykonania kary w sprawach o przestępstwa skarbowe, przeprowadzenia rozpoznania przez Naczelny Sąd Administracyjny sprawy na rozprawie w sposób jawny, przywrócenia orzekania przez sąd w składzie trzech sędziów na rozprawach apelacyjnych w sprawach karnych oraz w postępowaniu cywilnym (P10-57/23).
6. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, w celu przyznania świadczenia uzupełniającego uprawnionym matkom albo ojcom co najmniej trojga dzieci (P10-58/23).
7. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 26hb ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, celem rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do korzystania z ulgi podatkowej na zabytki nieruchomości (P10-59/23).
8. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 51 i art. 52 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości, poprzez wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym nieruchomości wchodzące w skład Krajowego Zasobu Nieruchomości mogłyby być przedmiotem nieodpłatnego przekazania spółdzielni mieszkaniowej w celu realizacji na tych nieruchomościach budynków mieszkalnych i ustanawiania po ich wybudowaniu spółdzielczych lokatorskich praw do lokali (P10-60/23).

9. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz w ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, poprzez wprowadzenie ograniczenia pełnienia mandatu radnego do dwóch kadencji oraz poszerzenie zakresu obowiązków radnego wobec mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego (P10-64/23).

Posiedzeniu przewodniczyli:

przewodniczący komisji Aleksander Pociiej, zastępca przewodniczącego komisji Ewa Matecka oraz zastępca przewodniczącego komisji Bogdan Zdrojewski.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Rafał Ambrozik, Halina Bieda, Mariusz Gromko, Robert Mamątow, Marek Martynowski, Ewa Matecka, Aleksander Pociiej, Joanna Sekuła, Michał Seweryński, Bogdan Zdrojewski, Wojciech Ziemiak,

goście, m.in.:

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej:

dyrektor Departamentu Partnerstwa Publiczno-Prywatnego Robert Dzierzgwa ze współpracowniczką,

Ministerstwo Sprawiedliwości:

dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego Katarzyna Naszczyńska, naczelnik Wydziału Prawa Cywilnego Procesowego w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego Anna Marczak ze współpracowniczką,

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej:

naczelnik wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Zbigniew Wasiak,

Ministerstwo Finansów:

radca ministra w Departamencie Podatków Dochodowych Janusz Woźniak,

Kancelaria Senatu:

wicedyrektor Biura Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Danuta Antoszkiewicz, pracownicy Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji: Gabriela Kopania, Marzena Krysiak, Joanna Leśniarek, Robert Stawicki, Arkadiusz Waszkiewicz.

Ad 1.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu ujednoczenia praw emerytalnych i rentowych żołnierzy i wszystkich funkcjonariuszy służb mundurowych oraz przyznania prawa do dodatkowej emerytury za pracę świadczoną po uzyskaniu tzw. emerytury mundurowej, przedstawiła pracownik Działu Petycji

i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Gabriela Kopania. Są to petycje indywidualne wniesione przez panów Stanisława Szostakiewicza, Wojciecha Walczaka oraz osobę fizyczną. Petycje dotyczą zmiany art. 95 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (DzU z 2022 r. poz. 504 ze zm.). Wiceprzewodnicząca Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Ewa Matecka 28 czerwca 2023 r. podjęła decyzję o łącznym rozpatrzeniu petycji. Autorzy petycji wskazali na konieczność zmiany ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w szczególności art. 95, w celu zapewnienia żołnierzom oraz funkcjonariuszom służb mundurowych, bez względu na datę urodzenia (przyjęcia do służby), naliczenia i pobierania dodatkowej emerytury za pracę świadczoną po uzyskaniu tzw. emerytury mundurowej. Petytorzy w uzasadnieniu podkreślili, że zdecydowana większość osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe, otrzymuje należności z ZUS lub organów emerytalnych służb mundurowych, zgodnie z obowiązującymi w tej materii regulacjami prawnymi. Nieliczni pobierają dodatkowe należności wypracowane za granicą. W przypadku żołnierzy ustawa o emeryturach i rentach z FUS dzieli byłych i obecnych funkcjonariuszy na 3 grupy. Autorzy petycji uważają ten podział za anachroniczny i niesprawiedliwy. Podkreślają także, że podział ten znacznie absorbuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, organy emerytalne służb mundurowych oraz sądy.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciel Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Zbigniew Wasiak, który przedstawił negatywną opinię co do przedmiotu petycji.

Prowadząca obrady zastępca przewodniczącego komisji Ewa Matecka zgłosiła wniosek o kontynuowanie prac nad rozpatrywaną petycją po otrzymaniu dodatkowych opinii właściwych organów o możliwości łączenia emerytury mundurowej oraz cywilnej.

Komisja upoważniła przewodniczącego komisji do wystąpienia o opinie w zakresie postulatów przedstawionych w petycji do ministra rodziny i polityki społecznej oraz ministra spraw wewnętrznych i administracji.

Konkluzja:

Komisja postanowiła kontynuować prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 2.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego w celu dodania do art. 477⁹ nowego §3² dotyczącego wprowadzenia terminów zakończenia postępowania I i II instancji oraz zmiany art. 477¹² poprzez umożliwienie zawarcia ugody i poddania sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego w sprawach z powództwa inwalidów przeciwko ZUS przedstawił pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Maciej Kowalski.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez pana Adama Nycza i dotyczy dodania nowego §3² do art. 477⁹ oraz zmiany art. 477¹² ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (DzU z 2021 r. poz. 1805 ze zm.). Autor petycji uważa, że sprawy zawisłe w sądach dotyczące sporów inwalidów z ZUS powinny być rozpatrywane znacznie szybciej niż obecnie. Wnioskodawca postuluje, aby decyzje sądów I instancji zapadały w terminie 6 miesięcy, a orzeczenia sądów II instancji w terminie 3 miesięcy. Ponadto w opinii autora petycji w sporach inwalidów z ZUS powinno się umożliwić dopuszczenie zawarcia ugody i poddania sporu pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawicielka Ministerstwa Sprawiedliwości.

Odnosząc się do wniosku o zmianę art. 477¹² kodeksu postępowania cywilnego, naczelnik

Wydziału Prawa Cywilnego Procesowego w Departamencie Legislacyjnym Prawa Cywilnego w Ministerstwie Sprawiedliwości Anna Marczak stwierdziła, że przepisy prawa materialnego mają charakter bezwzględnie obowiązujący i nie mogą być wolą stron modyfikowane, a ponadto przed sądem polubownym akceptowane są rozstrzygnięcia oparte w znacznej mierze na zgodnych stanowiskach stron. Postulat dotyczący zmiany art. 477⁹ również nie znalazł uznania w opinii przedstawicieli resortu sprawiedliwości.

Senator Joanna Sekuła stwierdziła, że problem jednak istnieje, ponieważ spory inwalidów z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych powodują wstrzymanie wypłaty środków rentowych na wiele lat. Jak stwierdziła, petycje poruszające ten problem były wielokrotnie kierowane do komisji i od lat nic w tej kwestii się nie zmienia.

Senator Bogdan Zdrojewski pytał przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości o możliwości reakcji osób odwołujących się od decyzji rentowych w sprawie przyspieszenia postępowania. W odpowiedzi wskazano na ostatnie zmiany przepisów prawa w zakresie wprowadzenia terminów przyspieszających przekazanie dokumentów wraz z odwołaniem do sądu przez organy rentowe.

Zastępca przewodniczącego komisji Bogdan Zdrojewski zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja postanowiła o niepodejmowaniu dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

Ad 3.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej uchylecia ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Joanna Leśniarek.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez pana Stanisława Szostakiewicza i dotyczy uchylecia ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (DzU z 2023 r. poz. 122). W ocenie autora petycji ustawa o zarządzaniu kryzysowym od samego początku jawiła się jako niezbyt przemyślane rozwiązanie, ponieważ rozładniała decyzyjność i zadaniowość na wszystkich szczeblach administracji publicznej. Autor podkreślił, że choć samo określenie „zarządzanie kryzysowe” jest w miarę dobrze zdefiniowane, to inne pojęcia ustawy są niedookreślone lub szacunkowe. Ustawa o zarządzaniu kryzysowym nie może wnosić nic ponad to, co przewiduje konstytucja, a także ustawy o Radzie Ministrów oraz wojewodzie i administracji rządowej w województwie. Ze względu na dynamiczną sytuację międzynarodową tylko rząd i wojewodowie są konstytucyjnie i ustawowo zobowiązani do realizacji nałożonych zadań, ponieważ posiadają realne siły i środki do odpowiednio wczesnego reagowania na negatywne zdarzenia i zjawiska na obszarze kraju. Administracja samorządowa nie jest w stanie samodzielnie realizować zadań w zakresie zarządzania kryzysowego.

Komisja zapoznała się z postulatami petycji oraz ich uzasadnieniem.

Komisja zapoznała się również z opinią prawną Biura Analiz Sejmowych o tożsamej petycji złożonej do Sejmu.

Nad postulatami petycji przeprowadzono dyskusję.

Zwrócono uwagę na fakt, że przychylenie się do postulatu petycji bez ustanowienia przepisów regulujących sposób działania administracji publicznej w sytuacji kryzysowej stanowiłoby osłabienie systemu bezpieczeństwa państwa.

Zastępca przewodniczącego komisji Bogdan Zdrojewski zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja jednogłośnie przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja postanowiła o niepodejmowaniu dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

Ad 4.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 46 §3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, w celu podwyższenia dolnej kwoty grzywny zamienianej na karę pozbawienia wolności, przedstawił pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Arkadiusz Waszkiewicz.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez pana Romana Arseniuka i dotyczy zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (DzU z 2023 r. poz. 127). Autor petycji wnosi o zmianę art. 46 §3 kodeksu karnego wykonawczego w celu podwyższenia dolnej kwoty grzywny zamienianej na karę pozbawienia wolności z 20 zł na co najmniej 100 zł. Ponadto wnoszący petycję postuluje wypuszczenie z więzień każdego obywatela polskiego, który przebywa tam bez wyroku skazującego.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawicielka Ministerstwa Sprawiedliwości.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego w Ministerstwie Sprawiedliwości Katarzyna Naszczyńska poinformowała senatorów o obecnie obowiązujących rozwiązaniach w materii petycji i braku konieczności wprowadzania zmian systemowych w postulowanym zakresie.

Zastępca przewodniczącego komisji Bogdan Zdrojewski zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja jednogłośnie przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja postanowiła o niepodejmowaniu dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

Ad 5.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej uchylecia art. 14fa, art. 15zrz¹, art. 15zrs¹ ust. 1 pkt 4, art. 15zrs⁴ ust. 1 i art. 15zrs⁷ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w celu przywrócenia funkcjonowania przepisów prawa dotyczących m.in. przedawnienia karalności czynu i przedawnienia wykonania kary w sprawach o przestępstwa skarbowe, przeprowadzenia rozpoznania przez Naczelny Sąd Administracyjny sprawy na rozprawie w sposób jawny, przywrócenia orzekania przez sąd w składzie trzech sędziów na rozprawach apelacyjnych w sprawach karnych oraz w postępowaniu cywilnym, przedstawił pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Maciej Kowalski.

Jest to petycja zbiorowa wniesiona przez Naczelną Radę Adwokacką i dotyczy zmiany art. 14fa, art. 15zrz¹, art. 15zrs¹ ust. 1 pkt 4, art. 15zrs⁴ ust. 1 i art. 15zrs⁷ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Autorzy petycji podnieśli, że w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 (oraz w ciągu roku lub 6 miesięcy po ich odwołaniu) w obecnym stanie prawnym ma miejsce orzekanie przez sądy w składzie jednego sędziego na rozprawach apelacyjnych w sprawach karnych oraz we wszystkich rodzajach postępowań prowadzonych na podstawie kodeksu postępowania cywilnego (z wyjątkiem spraw upadłościowych), obowiązuje wstrzymanie biegu przedawnienia karalności czynu i przedawnienia wykonania kary w sprawach o przestępstwa

skarbowe, wprowadzone jest rozwiązanie, w świetle którego rozpoznanie skargi kasacyjnej przez Naczelny Sąd Administracyjny następuje na posiedzeniu niejawnym, a także istnieje brak związania wnioskiem skarżącego o rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej na rozprawie. Te rozwiązania zostały wprowadzone art. 14fa, art. 15zrz¹, art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4, art. 15zsz⁴ ust. 1 i art. 15zsz⁷ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. W opinii autorów petycji obecnie nie mamy do czynienia z postępami epidemii w kraju i na świecie, a przywołane przepisy są zbędne. Ponadto ich uchylenie przywróci uprawnienia stron postępowania i wzmocni standard gwarancyjny w ramach prowadzonych postępowań.

Komisja dysponowała opinią Ministerstwa Sprawiedliwości, sporządzoną przez zastępcę dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego Macieja Klonowskiego, w której wskazywano na nowelizacje przepisów, których zmianę postulowała Naczelna Rada Adwokacka. Z opinii wynikało, że wszystkie powołane przez Naczelną Radę Adwokacką argumenty dotyczą starego stanu prawnego, zaś autorzy petycji nie zgłosili żadnych zastrzeżeń do nowego brzmienia tych przepisów. W związku z tym postulaty zawarte w petycji stały się bezprzedmiotowe.

Wniosek o niekontynuowanie prac nad petycją złożył senator Michał Seweryński.

W wyniku głosowania komisja jednogłośnie przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja postanowiła o niepodejmowaniu dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

Ad 6.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, w celu przyznania świadczenia uzupełniającego uprawnionym matkom albo ojcom co najmniej trojga dzieci, przedstawił pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Robert Stawicki.

Jest to petycja indywidualna wniesiona przez pana Eugeniusza Szymalę i dotyczy zmiany ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (DzU z 2022 r. poz. 1051). W opinii autora petycji proponowana zmiana ustawy umożliwi przyznanie prawa do świadczenia tzw. „matczyngo” rodzicowi trojga dzieci; jednocześnie być może skłoni kobiety do podjęcia trudu macierzyństwa, z perspektywą uzyskania w przyszłości emerytury matczynej, o ile z różnych względów nie nabyłyby one prawa do emerytury z innego tytułu. Nadto rozwiązanie może też przyczynić się do zwiększenia dzietności Polek, do zapobieżenia dalszemu postępującemu spadkowi demograficznemu, a także uhonorowałyby matki z trojgiem dzieci – obecnie ustawa przyznaje to świadczenie matkom lub ojcom, którzy mają i wychowali minimum czworo dzieci. Zdaniem autora petycji proponowana zmiana poprawi spójność prawną pomiędzy ustawą o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym a obowiązującymi regulacjami, takimi jak ustawa o świadczeniach rodzinnych, Karta Dużej Rodziny czy ustawa – Prawo oświatowe, w których pod pojęciem dużej czy też wielodzietnej rodziny rozumie się rodzinę, w której jest przynajmniej trójka dzieci.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciel Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Naczelnik wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Zbigniew Wasiak wyraził negatywną opinię o postulatce petycji.

Senator Bogdan Zdrojewski zgłosił wniosek o niekontynuowanie prac nad petycją.

W wyniku głosowania komisja jednogłośnie przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja postanowiła o niepodejmowaniu dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

Ad 7.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 26hb ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, celem rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do korzystania z ulgi podatkowej na zabytki nieruchomości, przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Marzena Krysiak.

Jest to petycja zbiorowa wniesiona przez Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP i dotyczy zmiany art. 26hb ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (DzU z 2022 r. poz. 2647). Autorzy petycji postulują, aby w art. 26hb uwzględnić podatników posiadających spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu pozostającego w zasobach spółdzielni mieszkaniowej. Obecnie z tzw. ulgi na zabytki mogą skorzystać wyłącznie ci podatnicy, którzy są właścicielami lub współwłaścicielami zabytku nieruchomości wpisanego do rejestru zabytków lub ewidencji zabytków. Osoby te mogą odliczyć od podstawy opodatkowania m.in. wydatki poniesione w roku podatkowym na wpłaty na fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni mieszkaniowej, utworzony zgodnie z odrębnymi przepisami dla zabytkowej nieruchomości. Takie prawo nie przysługuje osobom posiadającym spółdzielcze prawo do lokalu usytuowanego w nieruchomościach zabytkowych. W uzasadnieniu wnoszący petycji podnieśli, że takie ograniczenie podatkowe stanowi naruszenie konstytucyjnej zasady równości z art. 32 Konstytucji RP. Ponadto jest to przejaw dyskryminacji społecznej, bowiem wszyscy posiadacze tytułów prawnych w nieruchomości – a nie tylko właściciele i współwłaściciele – mają obowiązek partycypowania w kosztach remontów nieruchomości poprzez wnoszenie do spółdzielni mieszkaniowej odpisu na wyodrębniony fundusz remontowy.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciel Ministerstwa Finansów.

Radca ministra w Departamencie Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów Janusz Woźniak potwierdził, że podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych posiadający spółdzielcze lub spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu wpisanego do rejestru zabytków lub ewidencji zabytków nie są uprawnieni do skorzystania z przedmiotowej ulgi. Proponowane przez wnoszących petycję rozszerzenie kręgu podmiotów objętych tzw. ulgą na zabytki pozostaje w gestii strony rządowej.

Przewodniczący komisji Aleksander Pociąg zgłosił wniosek o wstrzymanie prac nad rozpatrywaną petycją do czasu uzyskania opinii pisemnych z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministerstwa Finansów w zakresie postulatów zawartych w petycji.

Wniosek został przyjęty przez aklamację.

Konkluzja:

Komisja postanowiła kontynuować prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 8.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 51 i art. 52 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości, poprzez wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym nieruchomości wchodzące w skład Krajowego Zasobu Nieruchomości mogłyby być przedmiotem nieodpłatnego przekazania spółdzielni mieszkaniowej w celu realizacji na tych nieruchomościach budynków mieszkalnych i ustanawiania po ich wybudowaniu spółdzielczych lokatorskich praw do lokali, przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Joanna Leśniarek.

Jest to petycja zbiorowa wniesiona przez Porozumienie Spółdzielni Mieszkaniowych

w Rzeszowie i dotyczy zmiany art. 51 i art. 52 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (DzU z 2021 r. poz. 1961 ze zm.). Autorzy petycji postulują wprowadzenie do art. 51 i art. 52 ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości rozwiązania, zgodnie z którym nieruchomości wchodzące w skład Krajowego Zasobu Nieruchomości mogłyby być przedmiotem nieodpłatnego przekazania spółdzielni mieszkaniowej w celu realizacji na tych nieruchomościach budynków mieszkalnych i ustanawiania po ich wybudowaniu spółdzielczych lokatorskich praw do lokali. Jak podkreślają autorzy petycji, pozwoli to spółdzielniom mieszkaniowym na budowę budynków mieszkaniowych na nieruchomościach pozyskanych z Krajowego Zasobu Nieruchomości, jednocześnie obniży koszty budowy i ułatwi uzyskanie tytułu prawnego dla osób o niższych dochodach.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciel Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Dyrektor Departamentu Partnerstwa Publiczno-Prywatnego w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Robert Dzierzgwa zwrócił uwagę na potrzebę dogłębnej analizy postulatu petycji, gdyż dotyczy ona kwestii własnościowych. W opinii przedstawiciela resortu celem realizacji postulatu petycji należałoby rozważyć zmiany w innych ustawach, m.in. w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych.

Przewodniczący komisji Aleksander Pociąg zwrócił uwagę na fakt, że kwestia dotyczy dostępu do mieszkań. Podniósł również, że spółdzielnie są poważnym podmiotem obrotu nieruchomościami w Polsce.

Zgłoszony został wniosek o wystąpienie do Ministerstwa Rozwoju i Technologii o opinię o przedmiocie petycji. Po uzyskaniu stanowiska resortu komisja podejmie decyzję o dalszych pracach nad petycją.

Konkluzja:

Komisja postanowiła kontynuować prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 9.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz w ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, poprzez wprowadzenie ograniczenia pełnienia mandatu radnego do dwóch kadencji oraz poszerzenie zakresu obowiązków radnego wobec mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego, przedstawił pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Robert Stawicki.

Petycja zbiorowa złożona przez Fundację „Miasto Obywatelskie Lubartów” dotyczy wprowadzenia zmian w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (DzU z 2023 r. poz. 40), z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (DzU z 2022 r. poz. 1526), z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (DzU z 2022 r. poz. 2094) oraz w ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (DzU z 2018 r. poz. 130). Zdaniem wnoszących petycję obywatele – wyborcy często mają problem ze skontaktowaniem się ze swoim radnym. Podniesiono w petycji, że trudno jest liczyć na to, że radny podejmie zgłaszane przez mieszkańców tematy, nie tylko w odniesieniu do podmiotów komunalnych, a także czy w ogóle odniesie się do składanej korespondencji. Nie ma bowiem żadnej możliwości wyegzekwowania udzielenia odpowiedzi na przesłane pisma, co stoi w rażącej sprzeczności z istotą demokracji przedstawicielskiej. Przykładowo, o ile art. 23 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym precyzyjnie określa obowiązki radnego wobec każdego mieszkańca, o tyle pozostaje martwy w obszarze jego

realizacji. Według autorów petycji konieczne jest sprecyzowanie przez ustawodawcę, w jaki sposób mieszkaniec gminy może skutecznie skontaktować się ze swoim przedstawicielem, bowiem unikanie kontaktów z mieszkańcami w samorządzie lokalnym prowadzi, zdaniem składających petycję, do pogłębiania się kryzysu demokracji. Mieszkańcy, którzy nie są włączani w proces decyzyjny, nie czują się tym samym we właściwy sposób reprezentowani.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję.

Po wystąpieniu senatora Michała Seweryńskiego, który wyraził negatywną opinię wobec zgłoszonych w petycji postulatów zmian w ustawach samorządowych, powołując się m.in. na zasadę „mandatu wolnego”, z którego korzystają radni, wypełniając swoje codzienne obowiązki, przewodniczący komisji Aleksander Pociąg zgłosił wniosek o niekontynuowanie prac nad petycją.

Senator Robert Mamątow zwrócił uwagę, iż przeprowadzona w roku 1990 reforma samorządowa była i jest jedną z najlepszych reform ustrojowych, która dała bezpośrednią możliwość udziału obywateli w sprawowaniu władzy poprzez swoich przedstawicieli wybieranych co 4 lata w powszechnych wyborach samorządowych.

Zgłoszony przez senatora Aleksandra Pocięga wniosek o zakończenie prac nad petycją został przyjęty jednogłośnie.

Konkluzja:

Komisja postanowiła o niepodejmowaniu dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.